

Szerkesztőség:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
40-ik szám — Ide intézendő a
lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1. szám a. a könyvnyomdában.
— Ide intézendők a kiadó hivatal
tálat illető előfizetés, hirdetés,
nyilntér és egyéb felszólalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petítor tér-
fogata . . . 12 fillér.
Bélyegdíj minden beiktatás
után . . . 60 fillér.

Nyilntér:

Egy sor . . . 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont” kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legzélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

VENDEGEINK.

Az orvosok és természetvizsgálók, s a történettudósok nagygyűlése óta városunk falai között sem intelligensebb, sem nagyobb társaság nem gyűlt össze, mint a minő e hó 11-én szerencsétlen minket. Az országos bányászati és kohászati kongresszus tagjai fognak megjelenni a jelzett napon, hogy a mi vendégszeretetünknek halvány fénye mellett tanácskozzanak s hozzák meg ama fontos határozatokat, melyeknek következménye a bányászati ügyek felvirágzása leend.

Nem csupán az ős magyaros szokásnak hódolunk akkor, midőn sorainkkal az érkező vendégek elé sietünk, hogy igaz örömünknek kifejezést adva, szíves „Isten hozott”-at mondjunk: mert ha arra gondolunk, hogy az az ügy, melynek képviselőit vendégeink tanácskoznia fognak, hazánknak ez időszereint egyik legvitalisabb érdeke s a bányászat és kohászat ügy erkölcsi, mint anyagi tekintetben, hazánk fejlődésének egyik legfontosabb tényezője: üdvözlő szavaink, igaz érzéseink hű tolmácsaivá lesznek, szemünkből az őszinte öröm fénye s arcunkról a szeretet melege fog a falaink közé seregülő vendégkaszorú elé sugárzni.

Rimaszombat sem nagyságánál, sem fekvésénél fogva nem igényelheti azt, hogy egy országos mozgalom központja legyen; mint kis város specialis helyzete arra utalja, hogy közvetlen környezetének legyen irányadó gócpontja, s mint megyei székhely tartsa meg jelentőségét arra a vármegyére nézve, melynek összes főbb hivatalai e város falai közé vannak összpontosítva. Ily állapotban élte át a multat s ily állapotban tekint a beláthatatlan jövőbe is, de a város fejlődését figyelemmel kísérő egyének mindig örömmel fogják elismerni, hogy Rimaszombat lakossága soha sem épített várfalakat ama nemes törekvések elé, melyek e municipiumnak, főleg a kulturális téren, jelentékenyebb tételét czélozzák. Itt ringott bölcsője az első magyar szobrászok, itt pillantotta meg a napvilágot, hazánk egyik legnagyobb költője, innen indult világhódító útjára a nemzet csalogánya s ez igazi nagyságoknak nemzetünkre vetett fényéből e város minden lakója őriz szívében egy sugárkát, melynek világa mellett tisztán láthatja azt az utat, melyet jövőben is művelődési törekvéseiben követni fog.

E törekvéseknek époly kiemelkedő pontja a közelebről városunkban megtartandó országos kongresszus, mint annak idején a természetvizsgálók s történetészek nagygyűlése volt, melyeknek tagjai szívesen őrzik emlékezetükben az itt eltöltött napokat, mert meggyőződtek arról, hogy e város lakóinak melegen érző szíve s nemesen gondoló lelke van. A hozzánk ellátogató bányászok és kohászok is meg lehetnek győződve arról, hogy ha nem fogadjuk is esillogó külső fényvel, de annál őszintébb melegséggel üdvözljük városunk falai között, mert érezzük, hogy az a rokonszenv, melylyel eléjük sietünk, az ezerfelé szétágazó magyar kultúra egyik leghatalmasabb tényezőjét illeti.

Hatalmas, mert százezrek sorsát tartja kezében, — hatalmas, mert anyagi tekintetben milliók felett rendelkezik, de hatalmas legfőként azért, mert a kongresszus határozatai a bányászati és kohászati ügy szellemi nivójának magasabb fokra emelését eredményezik.

Mi jól eső örömmel vettük tudomásul azt, hogy képviselő-testületünknek meghívását a tavalyi millennárius kongresszus elfogadta, mert hiszen módjában állott volna ez intelligens testületnek az is, hogy e fontos közgyűlés megtartására céljainak megfelelőbb helyet válasszon ki, s hogy mégis Rimaszombatnak jutott a szerencse, a mellett, hogy e város egy oly vármegyének székhelye, mely bányászati és kohászati tekintetben hazánk legfontosabb vármegyéi közé tartozik, tulajdonítjuk annak a rokonszenvnek is, melylyel a kongresszus tagjai Gömörvármegye iránt viseltetnek. E rokonszenv teszi megérkezésüket ünnepélyessé, itt időzésüket barátságossá s különösen előttünk emlékezetessé, mert ha majd itt létük után eliramlanak az évek, vendéglátásunk napjainak emlékét ép annyira megőrizzük, mint a hosszú évsor előtti történetészek s természetvizsgálók nagygyűlésének emlékezetét.

Szívesen üdvözljük vendégeinket. — érezzék magokat jól a mi szerény körünkben!

T Á R C Z A.

Két fecske

Két fecske fészkel ablakomnál.
Két boldog fecske pár.
Ah! esiesergő vidor dalával
Oly kedves e madár.

Oly édesen köszönt az a dal.
Piruló hajnalon
Oly édesen vesz újra búcsút
Hanyatló alkonyon.

Elnézem hallgatag, elnézem
Merengve, hosszasan.
Át lelkemen, hő, meleg érzés,
Derengő fény suhan.

Elnézem hallgatag, elnézem.
Viszhang viszhangra kel
Lelkembe; e nyájas, szelíd kép
Megnugtát és emel.

Ki, kibékülök veled, élet.
Arnyat ború ha vet
Egemre; megsebezve, lassan
Felejttem e sebet.

Az égető, sajró fájdalmat,
Ha mély nyomot hagyott.
Elismerem, mi szép, jó, minden.
Bohó csak én vagyok.

El, mi édes, kedves az élet
Felséges isteni
Talányát, mily édes gyönyör, kéj
Kutatni, fejteni.

Felejttem: hogy fény, árny csak látszat.
Hogy a való mi más.
Hogy: Színpad a világ, s az ember
Silány komédiás.

Borsody Béla.

Kongresszusok Rimaszombatban.

Nem először történik, hogy e város eseményét a kongresszus ünnepségek zaja veri fel. Az a köbevésett emlék a városház falán tanuskodik róla, hogy már az alkotmányos éra kezdetén az orvosok és természetvizsgálók tiszteletre méltó kara Rimaszombat városában adott egymásnak találkát.

Ennek az első találkának különben a mai idők szempontjából feljegyzésre méltó történelmi háttér is van, a mennyiben a kibocsátott meghívók szerint a tervbe vett gyűlékezésnek egy évvel előbb kellett volna megessnie, de minthogy az emberek akkor éppen *halvándhatot* olvastak — Königrätz egy esztendőre útját vágta a díszes találkozóknak.

Akkor Königrätz, most Tata . . .

Eles ellentét a két dátumban és bizonyára érdekesen illusztrálja a változott idöket!

Ámde változhattak az idök, változatlan maradt egy, Rimaszombat városának páratlan vendégszeretete, a miről már akkoriban megezzáfolyhatatlan bizonyosságot nyújtott *Kubinyi Ludolf* kongresszusi elnök, abban az ő éves felköszöntőjében, melynek lelkes végszavaira nem kevesebb, mint *hatszázhatvan* pohár esengett össze. Ennyire volt ugyanis megterítve a piazzterén ez alkalomból húzott ponyvasátorban, hol a vendégek tiszteletére rendezett ebéd volt.

Maga a közgyűlés a reformátusok templomában folyt le és az itt elhangzott beszédek magas színvonalon állottak, a mi érthető, ha figyelembe vesszük, hogy a vitaközlésben a többek között *almási Balogh Pál* akkor már országos nevű orvos, egyébként városunk szülötte és *Leinhossek Mihály*, a később európai hírnévre vergődött tudós professzor is résztvettek.

Az utóbb említett tudós tanárral esett meg ez alkalommal az a malőr, hogy a zavarban valaki elemelte a felöltőjét.

A dolog persze nagyon bosszantotta városunk akkor még délezege, fiatal polgármesterét és feltette magában, hogy a kabátotlóját kikutatja minden áron, a mi még az nap sikerült is. A siker felett érzett örömet azonban megzavarta egy kellemetlen körülmény. A megkerült kabátot ugyanis éppen a háta közepén egy rőfnyi hosszú repedés tátongott.

Városunk derék polgármesterét ez a körülmény sem hozta zavarba. A ki csak szabó volt a városban, az utolsóig maga elé czitáltatta.

— Egy kabátot fognak az urak esinálni, a mivel holnap reggelig készen kell lenniök. Azonban értsék meg jól, annak a kabátnak a szövete is, a hozzávalója is, de még az utolsó gombja is éppen ilyen legyen, miut ezé itt ni!

Szólt és az öltöbke dobta a megkerült kabátot.

Másnap a kora reggeli órákban a szabó czéb érdekes tagjai testületileg jelentek meg a polgármester előtt. Kilátszott a szemükből, hogy az éjjelt munka mellett virrasztották át, mégis az arcuk szinte ragyogott a büszkeségtől, mikor a vadonat új kabátot átadták a város szeretett atyjának.

Büszkeségük indokolt is volt, mert az ujonnan készült kabát csakugyan a megtevesztésig hasonlított az eredetihez. A rőfnyi hosszúságu repedés sem hiányzott a háta közepéről, az is tökéletes hasonmása volt az eredetinek . . .

Külső dísz és ezzel karöltve belső tartalmat a kongresszusoknak nem ritkán egyetlen ember ad. Ilyen volt a városunkban a hetvenes években megtartott *második* kongresszus, a mikor a *történelmi társulat* hozta ide tudásának gazdag tárházat, élén *Ipolyi Arnold*dal, ezzel a nagytudományú és mindenekfelett hazafias fópappal, kinek vezérlete alatt mentek végbe a tanácskozások is.

A mi idő a tanácskozásokon felül maradt, az folytonos ünnepségekben zajlott le. Az ünnepségek központja természetesen Besztercebánya felejthetetlen püspöke volt, kinek előkelő szelleme szinte varázslatba ejtette környezetét.

A történelmi társulat tagjai ittletük alatt szorgalmasan kutatták a város és megye levéltárait, kutatásaik közben nem egy iratra akadva, mely érdekes világot vet föképen a török korszakra . . .

Ez a mostani kongresszus lesz a *harmadik* tehát, melynek méltó keretét városunk van hiva va megadni. És ha a nagyarányú készülődésekből kitetsző előjelek nem csalnak, egy bizvást remélhetjük, hogy most sem esik esorba jó hírnevünkön. A mi ezuttal annál is kívánatosabb, mivel bányamegye vagyunk és mint ilyet, bennünket is elég közletről érdekel a *bányászok és kohászok nagygyűlése*.
Martinuzzi.

Az országos bányászati és kohászati egyesület kongresszusára nagyban folynak az előkészületek. A rendezőbizottság teljes odaadással lépett akcióba, hogy a sok jeles vendéget méltó módon, impozánsan fogadja és a város hagyományos vendégszeretettel lássa el.

A fogadtatás első aktsa 11-én Feleden megy végbe, hol *Törköly József* vezetése alatt egy bizottság fogja üdvözölni az érkező vendégeket, este 7 órakor pedig a helybeli vasuti állomáson *Szabó György* polgármester vezetése alatt vonul ki egy bizottság, s itt a polgármester mond üdvözlő beszédet.

A polgármester a kongresszus alkalmából következő felhívást tette közzé:

Felhívás.

Az országos magyar bányászati és kohászati egyesület folyó évi közgyűlését, meghívásunk folytán, szeptember hó 12-én városunkba tartja meg. Hogy szívesen látott kedves vendégeink iránt érzett örömünk és meleg érdeklődésünknek külsőképen is adjunk kifejezést, bizalommal fordulok városunk lakosságához s felkérem, hogy vendégeink érkezése: szeptember hó 11-én és következő két napján, házaikat nemzeti zászlóval feldíszíteni szíveskedjenek.

Rimaszombat, 1897. évi szeptember hó 8-án.

Szabó György, polgármester.

A rendezőbizottság a kongresszus programját eképp állapította meg:

1. Megérkezés szeptember hó 11-én az esti 7 órai vonattal.
2. Este 8 órakor ismerkedési estély a kaszinó helyiségeiben.
3. Szeptember 12-én reggel 9 órakor az egyesület közgyűlése a vármegyeház nagytermében.
4. 2 $\frac{1}{2}$ órakor közeled a Szechenyi-kert fedett nyári táncz helyiségében.
5. Este 9 órakor táncmulatság a „Három Rózsa” vendéglő nagytermében.
6. Szeptember 13-án reggel 9 óra 9 perczkor induló vonattal kirándulás Nyustyára. — visszaérkezés délután 5 óra 44 perczkor induló vonattal.
7. Este 8 órakor társas-vaesora a „Három Rózsa” vendéglő nagytermében.
8. Szeptember 14-én reggel 10 óra 22 perczkor elindulás Dobsinára.

Jegyzet. Figyelmeztetnek azok, kik a közeled és társas-vaesorán részt venni kívánnak, hogy e végből a polgármesternél, — akik elszállásolásra igényt tartanak a rendőrkapitányánál jelentkezhetnek.

A kongresszusra eddig jelentkezett vidéki tagok névsora ez:

1. Wekerle Sándor, belső titkos tanácsos, az egyesület vednöke, fiával.
2. Gróf Teleky Géza, belső titkos tanácsos, az egyesület elnöke, fiával.
3. Friez Pál, főbányahivatali főnök, Marosújvár.
4. Halász János, vasműfőnök, Ó-viz.
5. Latinák Gyula, vasgyári mérnök, Vajda-Hunyad.
6. Sárkány Kálmán, vasgyári igazgató, Dobsina.
7. Guzmann János, m. kir. bányatanácsos, Ó-Radna.
8. Némra Jenő, bányamérnök, Akna-Szlatina.
9. Hoffman Rafael, bányabirtokos, Bécs.
10. Heinzelmann Alfréd, vasgyári birtokos, Chisnyóvíz.
11. Rónay Árpád, apoldi kohó megbizottja, Budapest.
12. Sveczla Gyula, főbányatanácsos és igazg., Selmeczbánya.
13. Hönsch Árpád, bányai-igazgató, Borszáska.
14. Rösch Frigyes, vegyész, Likér.
15. Borbély Lajos, vezér-igazgató, Salgó-Tarján.
16. Krausz Nándor, bányamérnök, Meczenzef.
17. Sárkány Miksa, vasgyári igazgató, Csetnek.
18. Hoznek János, kincst. ügyész, Besztercebánya.
19. Dr. Amon Ede, országos képviselő, Körmöczbánya.
20. Schvarecz Gyula, bányai-igazgató, Körmöczbánya.
21. Harmanesok György, bányahivatali főnök, Soó-vár.
22. Hüttl József, minisz. tanácsos, Budapest.
23. Glóser János, kezelőtiszt, Nyustyára.
24. Platezer Ferencz, bányai-gondnok, Selmeczbánya.
25. Schallát József, bányatanácsos, Vajda-Hunyad.
26. Zorkóczy Samu, mérnök, Salgó-Tarján.
27. Czerminger Alfréd, bányabiztos, Rozsnyó.
28. Boeckó Dániel, számvevő, Salgó-Tarján.
29. Tetmajer László, igazgató, Salgó-Tarján.
30. Solcz Vilmos, főbányatanácsos és ügyvivő alelnök, Selmeczbánya.
31. Münnich Kálmán, bányai-igazgató, Igló.
32. Cseh Lajos, bányatanácsos, Selmeczbánya.
33. Szontagh Béla, polgármester, Dobsina.
34. Ruffiny Jenő, bányai-igazgató, Dobsina.
35. Jelinek Ernő, bányai-igazgató, Ózd.
36. Gyürky Gyula, főmérnök, Ózd.
37. Markó Gusztáv, számvizsgáló, Ózd.
38. Markus Károly, bányai-igazgató, Sajó-Szentpéter.
39. Aradi János, vasgyári igazgató, Prachfalva.
40. Botár Gyula, bányamérnök, Tiszoloz.
41. Tóth Gáspár, ügyvéd, Budapest.
42. Farbak István, főbányatanácsos, országos képviselő, Budapest.
43. Marschalkó Richárd, mérnök, Salgó-Tarján.
44. Probutner Alfréd, főbányatanácsos, Budapest.
45. Lipner János, számtanácsos, Soó-vár.
46. Fox Károly, főmérnök, Akna-Szlatina.
47. Petrovics András, bányai-igazgató, Mizersfa.
48. Singer Bálint, bányafőnök, Nagy-Manyók.
49. Hagen Alfréd, bányamérnök, Ózd.
50. Lébold Ferencz, Budapest.
51. Kail József, igazgató és ügyész, Budapest.
52. Schréder Gyula, vasgyári igazgató, Pohorella.
53. Fábry Andor, bányamérnök, Badiny.
54. Sárkány Kornél, bányai birtokos, Disznós-Horvát.
55. Breittusz Gáspár, bányai igazgató, Rudo-bánya.
56. Csorbics László, bányai-gondnok, Sajó-Kaza.
57. Stepan Miksa, bányahivatali főnök, Sugatag.
58. Veres József, zúzó felügyelő, Felső-bánya.
59. Veres József neje, Felső-bánya.
60. Benkár Pál, főmérnök, Likér.
61. Banmerth Károly, zúzó felügyelő, Selmeczbánya.
62. Richter Géza, bányamérnök, Szel-akna.
63. Csia Ignác, bányamérnök, Szel-akna.

64. Zsedényi Ottó kir. mérnök, Róna-szék.
65. Bradoika Frigyes, kir. főmérnök, Körmöczbánya.
66. Szathmáry Béla, miniszteri tanácsos, Budapest.
67. Veith Béla, vezér-igazgató, Budapest.
68. Ludvig József, bányamérnök, Budapest.
69. Milosevits Milos, kohó-mérnök, Tiszoloz.
70. Reusz Emil, főmérnök, Vajda-Hunyad.
71. Nagy Dániel, kohó-mérnök, Zótyom-Brézó.
72. Puky László, kohó-mérnök, Budisin.
73. Benedek Kálmán, bányamérnök, Nagyg.
74. Oláh Miklós bányamérnök, Inaszó.
75. Gelléri Béla főmérnök, Nagybánya.
76. Kachelmann Farkas bányatanácsos, Selmeczbánya.
77. Kautner János bányamérnök, Magurka.

A megyei közigazgatási bizottság ülése, melyet folyó hó 13-án, hétfőn kellett volna megtartani, Hámos László főispán rendelkezése folytán *jövő hétfőre — 20-ára — halasztott*. Az elhalasztás oka az, hogy hétfőn az országos bányászati és kohászati egyesület kongresszusa még tartani fog.

Egy levél.

Irta BODON JÓZSEF.

Multkori tanulmányom megjelenése után egy pár levelet kaptam, némi bizonyosságul az érdeklődésnek, melyet a felvetett eszmék keltettek. Az egyik levelet nő írta, kit személyesen ismerni nincs szerencsém. Egyes felhívásának engedel, mikor a nyilvánosság előtt adom meg reá a választ. Annal szívesebben teszem ezt, mivel nagyon egészséges ha gok esendülnek felénk a levélből s olyan kérdéseket érint, melyeket a mi társadalmunkban állandóan a nap fényének kellene kitenni, hogy éredjenek.

A késelemért boesánatot kérek a levél igen tisztelt írójától. Nem tölem függő okok miatt történt. És szíves elnézését legyen szabad reménylenem azért is, ha a levél logikai menetétől eltérek s nem annyira választ írok, mint inkább azokat a gondolatokat közlöm, melyeket nálam a levél tartalma ébresztett.

*

A természetnek egy és ugyanazon törvénye hoz a világra minden élő lényt. A józan gondolkodás szerint ebből az következik, hogy az alacsony sorban született ember teljesen egyenlő a marvány-palotában világra jött emberrel. A szellemi képességek felebredéséig egyforma állati életet él mind a kettő. Evés, ivás meg aivás, — ivás, aivás meg evés, — aivás, evés meg ivás. Mint *Rabelais* írja gyermekeveiről. A különbség legfeljebb abban áll, hogy az egyiket az anyja szoptatja, a másikat pedig jól megfizetett dajka, a kit gondosan etetnek és itatnak, mint egy beeset tehenet. Mikor felnevelkednek és kilépnek az életbe, a különbséget köztük csakis az értelmi erők, a szellemi képességek, erkölcsi és jellembeli sajátosságok képezik, hogy ezek a tulajdonságok jelöljék ki számukra a munkakört és helyet a társadalomban.

Igy kellene lenni ugyebár? De nem így van. A születés, ez a pusztá véletlenség nagy dolog, a képtelenségig nagy dolog. Összeférhetőnek tartjuk a józan észszel, hogy már a bölös adjon a társadalom számára született törvényhozót és ne a szellemi képességek. Ha egy hosszú életen keresztül egyetlen okos szót nem ejt is ki két forintos szivarokat füstölgető ajka. Mindegy. Hét águ koronát himzett a sors a pályájára, hát törvényhozó.

A társadalom bölösészet művelői között akad egy-kettő, a kik a születés előjogait mintegy jutalmul tekintik az ösök erényeinek, hazajok vagy az emberiség körül tett szolgálataiknak. Nem vitatjuk e nézet helyességét, csak azt mondjuk, hogy az előjogok gyakorlása csupán akkor indokolt, ha a szellemi képességek is meg vannak hozzá az egyénben. E nélkül nem az.

Emberi részvétünk kiséri még ma is a boldogtalan *XVI. Lajos* király emlékét. Milyen szorgalmas, derék lakatos mester válhatott volna belőle, ha egy tagbaszakadt normandiai paraszt asszony szüli a világra. Izmos karokkal, feltűrt ingujjban verte volna a vasat, forgatta volna a ráspolyt és reszelőt. Hatalmai és képességei a a kalapácsot adták kezébe; a születés véletlensége kivette belőle a becsületes munka eszközét és királyi pálcát adott helyette. Milyen gonyolódása a sorsnak, mikor a születéshez nem ad képességeket is. Miféle gyönyörűsége telhetett a végzetnek abban a látványban, a mit ez a szegény király nyújtott, mikor fejére tette a frigiai sapkát vagy mikor a *Conventben*, pörének tárgyalása alatt, egy darab száraz kenyert rácsált, nem birva leküzdeni az éhséget még ezekben a tragikus pillanatokban sem. Még ma is látjuk, a mint tobákszinű hosszú kabátjáról veregeti le a kenyérmorzst vasok újjaival.

A bölös és koporsó közt tarka változatban elfolyó élet a visszasságok nagy sokaságát tárja elénk. Értelmünk hiába keresi ezeknek az okait, a tudás nem gyújt világot ebben a homályban. Az ésszel és okossággal felruházott ember miért rendezte be társadalmi életét úgy, hogy a születés véletlensége az előnyök egész tárházat tartalmazza? És honnan van az, hogy az egyenlőség csak a koporsónál, tehát a megsemmisülésnél jelenik meg? Miért kell befejezni földi pályafutásunkat, hogy eljuthassunk az egyenlőséghez? Mert az enyészeten egyenlők vagyunk a számtan bizonyosságával. Minden koporsó az élet drámájának utolsó felvonását jelenti, fedjen bár az egyik koronás főt a másik egy szegény napszámot. A függő egyformán gördül le mind kettő után, az enyészet egyforma mind kettőnél.

Por és por. Semmi egyéb. A föld minden balzsama hiába való; a szív nem érez, az agy nem gondolkozik többé. A lélek elrepült örökre, a visszatérés reménye nélkül. Király és koldus az enyészet!

Csak az emberi szellem alkotása marad meg, csak ennek van örök élete. Minden egyéb eltűnik az idők végtelenségében. Hol van a görög nemzet, magas műveltségével, hol van Róma hatalmas állami szervezettel, meghódított tartományaiival? Sehol! A *Vesztá*-szűzök omló-esarnokos templomaiban kialudt az örök tűz, mert a lángot tápláló szép kezek elporladtak. De a görög és latin szellem alkotásai felett évezredek tűnnek el észrevétlenül; hatásuk állandó és ki van véve az enyészet törvényei alól. Ez a valódi öröktűz, mely nem alszik ki soha, mert nincs kötve anyaghoz.

A görög és latin irodalom emelőin nőt fel az ujkor

összes irodalma. Pedig egy könyves szekrényében elfér mindaz, a mi a két hatalmas nemzet után szellemi hagyatékul fenmaradt, sja minek élete állandó és örök. Állami és társadalmi szervezetök, hadjárataik, hódításaik, fórumaik, fenséges templomaik, mesés kincseik mind elenyésztek. S végre eltűntek magok is a föld színéről. Mennyi tanulság rejlik ezekben az emberiség számára.

Jöjünk közelebb egy kissé a mi korunkhoz. *Molière* a *XIV-ik Lajos* komornyikja volt s a király gyakran meghívta asztalához a költőt, hogy ez által megtisztelje önmagát is. Mert ne mai fogalmaink szerint tekintsük azt az állást, más volt az egészen. Es ez a komornyik sokkal nagyobb, sokkal értékesebb ember, mint ura, a különben szellemes uralkodó.

A történelem némelykor tetszeleg magának a vén asszony szerepében és elfecsegi a könnyűvérű, selyem harisnyás király változatos szerelmeit. Mintha az utókor mód nélkül kíváncsi volna rá, hogy ő felsége kibe méltóztatott szerelmes lenni: april. 29-én vagy május 16-án. Banya a manó. Olyan nagy dolog az, ha egy király szerelmes, sokszor szerelmes és sok uri dámába meg kisasszonyba szerelmes, hogy ezzel hasábotat kell megtölteni mulhatatlanul? Kár a tintaért meg a nyomdafestékért. Épül az ő szerelmeiből az utókor? Van-e olyan szellemi hagyatéka, a mi valami értéket képvisel? Van egy. Az, hogy a *Molière* lángeszt méltányolni, munkáit magasra becsülni tudta. Ez pedig nem kis dolog volt az ő korában s ezért a francia irodalom halás elismerése kiséri emlékét.

Erzsébet angol királynő ő felsége nevében esukták el *Shakespeare* vadorzásért. Ha ugyan igaz a dolog és nem pusztá mese, a minek az újabb irodalom-történet-írók állítják. Való vagy nem való, mindegy. Elég az ahhoz, hogy a szűz királynő, minden fejedelmi nagysága mellett sem mérközhetik a *Shakespeare* nagyságával, mert a brit szellem-óriás alkotásai mesés kincset képeznek minden idők számára. Jól mondja róla *Petőfi*, hogy „isten után legtöbbet alkotott”.

I. Napoleon kétségtelenül nagy katonai lángész volt. Lángba, vérbe borította egész földrészünket s egy nemzedéket meszarólatott le a csatatereken. És mint a szabó az előtte kiterített posztót, úgy szabadlta össze-vissza *Európa* térképét. És ma, nem egészen egy század múlva, katonai lángészének alkotásait hasztalan keressük ezen a térképen. Nem maradt meg belőle egyetlen rög sem. Van valami értéke az ilyen lángész munkájának az emberiségre nézve? Nem inkább azt kell-e óhajtanunk, hogy az ilyen lángésztlől kiméljen meg bennünket a gondviselés.

Jegyezzük meg, hogy nem pusztán írott művekkel lehet hatást gyakorolni a korra és a későbbi századokra, hanem tettekkel is. *Deák Ferencz*, országgyűlési beszédein kívül, alig írt valamit. Életének és nagy jellemének példája, tetteinek hatása mégis állandó és elvülhetlen marad. *Gróf Szechenyi István* sem annyira írott műveit, mint inkább tetteitért nyerte nemzetétől a legnagyobb magyar nevet. Nem akarjuk eldönteni, hogy a halhatatlanság jellegét melyik viseli inkább magán: írott művei-e vagy tettei.

Foglaljuk össze a tanulságokat. Nem a születés teszi az embert emberré, hanem a szellemi képességek és a jellembeli tulajdonságok. Az állam és a társadalom akkor halad helyes irányban, észszerű utakon, ha benne a képességek minden akadály nélkül érvényesülhetnek. Ma nem így van. Csak szét kell néznünk a közélet területén és látjuk, hogy nem így van. A szerepek kiosztásánál: a születés, összeköttetések, magas pártfogás bírnak döntő súlyjal.

Minden egyéb példa mellőzésevel az ország legelső intézményét, a törvényhozó testületet nézzük. Állíthatja-e valaki, hogy ez a testület a nemzet értelmi erejének, szellemi képességeinek hű és valódi kinyomata. Ha egy irnoktól bizonyos kvalifikációt kívánnak, hogy hivatalát betölthesse, talán kell lenni valami mértéknek vagy legalább felállítható valami mérték a törvényhozói állásnál is. Gondolatunkban sem fordul meg, hogy ezt a mértéket a baha bölösének nagy alakjáról vegyük. Az utolsó félszázad alatt a magyar anyak nem szülhetett négyszáz egynehány *Deák Ferenczet*. De annyi bizonyos, hogy a törvényhozói álláshoz széles látókör, a nemzet minden rétegének, történelmi multjának, hagyományainak, jellemvonásainak, szükségleteinek alapos ismerete, a tudás és ismeretek bősége feltétlenül megkívánatnak. Szóval a közönségesnél jóval magasabb műveltség szükséges hozzá.

Ha e hiányosan körvonalozott mérték alá állítjuk törvényhozó testületünket, vajjon hány perczent hullana ki a mérték alól? Tartunk tőle, hogy az a perczent sokkal nagyobb lenne, mint a mennyi kívánatos az ország legelső, legfontosabb testületénél. A szavazás hozzá tartozik a képviselői álláshoz, de kétkelünk benne, hogy a pusztá „igen” és „nem” kiejtése a jó törvények alkotásához elegendő képesség volna.

A társadalom továbbá akkor halad egészséges irányban, ha a vagyont csak eszköznek tekinti céljai elérésére, de nem életcélnak az ember számára. Sivár pusztaság lenne egész életünk, ha céljaink kizárólag a vagyon szerzését tűznénk ki.

Ne keressünk idegen példákat, maradjunk itthon. A honalapítás, a páratlan állam-szerkezet megalkotása öseink értelmi erejének igen magas fokára mutat s ezt ők magokkal hozták napkelet virágos rónáiról. De a véren szerzett s nagy értelemmel berendezett hazát meg is kellett tartani. A vagyon tartotta-e meg? Nem, sőt ennek egy fikarcnyit részé sincs nemzetünk ezeréves fennállásában, ebben a mi büszke dicsőségünkben. Más nemzetekhez képest mindég szegények voltunk, azok vagyunk ma is. *A fujunkban rejlt értelmi tőke az, a mi fennállásunkat biztosította egy ezredév viharai közt*. Kimagasló katonai erényeink, példás hazaszeretetünk mellett is elsöpörte volna nemzetünket az áradat a nagy értelmi erő nélkül. És nemcsak megmaradásunkat, de minden értéknek vívmányainkat ennek köszönhetjük. A kor szellemének felismerése és elfogadása nyújtja a kulcsot hozzá. De ehhez nem vagyonra, hanem *értelmi erőre* van szükség. *Deák Ferencznek* az öt világrész összes anyagi kincse rendelkezésére állhatott volna, nem megy vele semmire. Agyának hatalmas ereje, bölcsessége és az okos mérséklet végezte el a munkát s szerezte vissza nemzetének a jogait.

Erkölesei értekeink tonpultságára mutat, hogy társa-

dalmunk a vagyonszerzés módjai közt nem tesz különbséget. Becsületesség, munkásság, szorgalom gyümölcse-e valamely vagyon, vagy lelketlen uzsora halmozta össze, egyenlő tekintet alá esik. A törvény keze csak ritkán éri utól a gaz ragadozót, a ki családokat tett semmivé s uradalmakat vásárolt piszkos pénzén. A társadalom hivatása volna ráítani a beestelenség bélyegét. Azé a társadalomé, mely magas fokú erkölcsi felháborodást érez egy gyöngy, törékeny nő tévedésénél és kilöki magából a hamis kártyást, meg a kis tolvajt, de megtűri a leggazabb rablót, az uzsorást. Hol van itt az erkölcsi érzék és hol van az igazságos mérték, melylyel az emberi cselekedeteket mérlegeljük?

Mindez onnan van, mert az eszményiség végkép kivész az ember kedélyvilágából s helyét a mammon foglalta el. Régi eszményeinket lelőktük az oltárról s helyére állítottuk az aranyborjút. Am lássa a társadalom, hogy ez az irány hová fogja vezetni.

Mélyen meg vagyunk győződve, hogy az eszményiség pusztulása idézte elő korunknak egy másik jelenségét is: a hitetlenséget. Mert a hit szintén az ember benső világához tartozik. S ha ebből a világból száműzzük az eszményiséget, vele együtt tűnik el a hit is. Gyakran találkozunk azzal az állítással, hogy a tudományok előre haladása, az a nagy világosság, melyet ez gyújtott meg az emberi agyban, ölte ki a hitet. Ebben az állításban nincs egy szemérmű igazság sem. A tudomány világossága csak nagyon szűk körre hárít fényt, a társadalom milliói teljes homályban vannak, a hitetlenség pedig a nép legszűkebb részénél is észlelhető. Ha tehát a tudás irította volna ki a hitet, ezt csak ott tehetné volna, a hol tudás van.

*

A levél tisztelt írója azt mondja, hogy társadalmunk fejlődése előtt nagy akadályt szolgált az a közömbösség, mely irodalmunk iránt tapasztalható. Igaza van.

Minden nemzet szellemi életét irodalma tükrözi vissza s ebben rakja le azokat a kincseket, a melyek nem muló értéket képviselnek. Az irodalom tehát méltán számot tarthat minden értelmes ember meleg érdeklődésére és nagyra becsülésére. Ez az egyetlen forrás, melyből művelődésünket és kedélyvilágunk nemesítését méríthetjük. És ez tette nemzetünk nevét ismertté és becsültté a külföld előtt.

Mink az angol kalmár népnek tartjuk, telve rideg és zord vonásokkal. Ért a kalmársághoz is, az bizonyos, de azért nincs olyan művelt angol, a kinek lakása első díszet ne a könyvtár képezne. Megvásárol minden érdemes irodalmi terméket, mert a kölcsön kért könyvből való olvasást az angol nem ismeri és szégyennek tartja. Alig van művelt család, a hol karácsony estéjén Dickens „Karácsonyi történetét” hangosan fel ne olvasnák. Shakespeare pedig minden angolnak bibliáját képezi, kezdve Viktória királynő ő felségétől. Hogy ez a hatalmas nemzet milyen nagyra becsüli az irodalmát, mutatja ennek a kifejlődése és az a magas színvonal, melyet a világirodalomban elfoglal. Mert csakis a nemzet nagybecsűlése s az emberi szellem alkotásaiban rejlő nagy érték felismerése mellett érthette el az angol irodalom mai nagyságát. És az angol ép oly büszke, ha jóval nem büszkébb nemzeti irodalmára, mint hazája anyagi nagyságára s a földtekét körülövező kereskedelmére.

Ugyanez mondható a francia nemzetről is. És ez a nálunknál jóval műveltebb két hatalmas néptaj bizonyosan nem ok nélkül becsüli nagyra az ő irodalmát és nem ok nélkül büszke rá.

Tegyen tanúságot mellettem a levél igen tisztelt írója, hogy a gyakran kifigurázott angol *Ladik* és *Miskok* közt, a kik vaskos Bedäckerek járják be földünk szebb pontjait, nem találkoztak-e olyannal, a ki a magyar irodalomban nagyobb jártassággal bírt, mint igen sok magyar úrasszony vagy leány? Ugyebár találkozott. A jó öreg *Peterson* fordításában ismerik *Petőfit* és más írónkat. Van önálló véleményük is rólunk s művelődési viszonyainkról, habár ez a vélemény, közállapotaink hézagossága ismerete folytán olykor sántikál. Kegyeskedjék tanúságot tenni mellettem, hogy az angol hölgy-világ társalgási anyagát kizárólag a divat, balok, estélyek, öltözékek szolgáltatják-e? Ugyebár nem. Ismereteik bősége még a tudományos színezetű tárgyat is megbírja.

És egy művelt angol leány megengedné-e azt a hangot és modort, a melyt a férfiak fiatal hölgyekkel szemben nálunk használnak?

Jókai azt mondja valahol, hogy neki ismer iszonyatosabb szót ennél: *maga*. És hozzá teszi, hogy ha gorombaságot akarunk mondani valakinek; csak ezt mondjuk: *maga*. Ez a *magázás* egész járványává lett társalgási nyelvünkben, főként ifjú hölgyekkel szemben. — Valószínű, hogy az üres feleséghez jóvalvaló megszólítás nem is illenek.

Valjon hány magyar úri háznál találunk könyvtárt, bármilyen szerényet is? Pedig a vagyoni helyzet nem gátolná, a művelt címre is föltétlenül igényt formál a család és a szalon-asztalon egypár díszkötésű könyv pihen, még talán valamelyik szekrény tetején szállodog a por egy-két kötet regényre. Ezek is úgy vannak oda dobva, mint a kukoricza esővek a padlason.

A mi szellemi szükségleteinket a hírlapirodalom teljesen kielégíti. A tárcza, a hírek, a regényesarnok rovatait a család női tagjai esemegézik fel, a többi rész a férfiaké. És ezzel önművelődésünk be van fejezve. Sovány koszt nagyon, de mégis koszt.

De aztán nem is képezik társalgásunk tárgyát a szellemi élet köréhez tartozó kérdések, irodalmi vagy művészeti dolgok, még kivételesen sem. Mert a mit nem ismerünk, arról beszélni is bajos. És ha mégis szóba kerül elvtárs, nagyritkán az irodalom: a kicsinylés, a fitymálás hangján kerül szóba. Kétségtelen fontossággal bíró társadalmi kérdések, eszmék felvetését válonogatás kíséri. Szerenésére csak imitt-amott.

Nem vonjuk kétségbe, hogy az életet el ne lehetne tölteni ilyen válonogatással is. Bizonyosan el lehet, csak a gyomruk legyen rendben. Kanyargó szép Tiszánk partján Istenben boldogult *Bagi* uram legalább ötszáz ezer sertést hizlalt ki és adott át a közforgalomnak földi pályafutása alatt a nélkül, hogy csak a kalendárjómot is elolvasta volna. Nem lévén járatos az olvasás mesterségében, Rámendhatjuk-e, hogy az ő élete nem volt értékes élet? A világért sem. Ötszáz ezer kifogástalanul kihizlalt sertés nem kicsinylendő munká. És ő ezt becsületlenül elvégezte. De ha egy nemzet csupa *Bagi* uramból állana,

hát tartunk tőle, hogy még ma is makkot ennénk az őserdőben.

A levél igen tisztelt írója fogadja szives köszönetemet megtisztelő soraiért.

Néhány szó a községi (kör) jegyzőkről.

A jegyző működési körét leginkább a napos káplár teendőihez tudjuk hasonlítani; a napos káplár gondolkodik és tesz a katoná helyett mindent a felkeléstől a lefekvésig. Ő költi fel a katonát s ettől kezdve míg a lefekvés után a szobában a gyertyát el nem oltja, minden szükségletéről gondoskodik vagy legalább teendői teljesítésére figyelmezteti s még álma felett is viraszt; ép úgy a községi (kör) jegyző is. Az állampolgárok — szegény, gazdag egyaránt — születésüktől halálukig a jegyző gondnoksága alatt állanak. Időleges sorrendben talán a következőket teszi: bevezeti a születési anyakönyvbe, himlő ellen beoltatja, iskolába járattja, ha mesterségre megy, felügyel az inas-évekre, gondoskodik, hogy eleget tegyen védkötelességének, örökösök igazságos magatartása felett, házasságánál közreműködik, gyermekét nyilvántartja s utolsó teendője a halálnál sem végződik, mert annak bekövetkeztével a halottas házba kell szólnie s a szükséghez képest a hagyaték biztosítása felől intézkedni.

Aki azonban azt hiszi, hogy a jegyző teendői ezzel ki vannak merítve, nagyot téved. Sok lenne felsorolni, hogy mi teendői vannak az ujonczállítási, katoná nyilvántartási, gyámsági, telekkönyvi, adókövetési és behajtási, vadászati, ipar, kisebb polgári peres, rendőr, eseléd, közoktatás, közegészségügyek, a községi vagyonkezelés és számvitel tekintetében s az alispáni, szolgabírói, pénzügyigazgatási, járásbírói stb. rendeletek és megkeresések végrehajtása körül.

Hogy mily széles ismeretkör szükséges a közigazgatás ennyi különböző ágának törvényszűrő elintézéséhez, az kitűnik a jegyző-vizsgálóbizottság összeállításából is, melynek a közigazgatás, a törvénykezés és a pénzügyi adminisztráció fejei s legelőkelőbb hivatalnokai a tagjai s mindegyike minden egyes szakmából alapos ismeretet követel.

Mindezekkel szemben a jegyzőnek az anyagaikkal kell küzdeni!

Vármegyénkben általában a régebbi jegyzőségekben az évi fizetés 500 frt, az újabbakban 450 frt, kevesebb tehát mint egy járásbírói vagy más hasonló irnok fizetése, akkor, midőn a jegyző nagy felelősségével szemben, utóbbinak felelősége is alig van. A jövedelem tekintetében talán sokan a magán munkálatok után a szabályrendeletileg megállapított munkadíjra fognak utalni. Ne tegyék ezt! Ennek silányságára, hogy reá mutassunk, elég arra utalnunk, hogy például egy 40000 korona értékű hagyatékna (és hány van ilyen?) a jegyző csak 6 forint díjat számíthat fel.

A nagy felelősség mellett ily sokoldalú ismereteket igénylő állás vezetőit az anyagaikkal való küzdelemtől megóvni közérdek s ez elől kitérni immár nem lehet, azért melegen ajánljuk a közigazgatási bizottság figyelmébe tegye meg azt, amit megtehet. Minden vármegyében ugyanis egész 100 frt-ig terjedő tiszteletdíjak vannak az anyakönyvvezetők részére rendszeresítve, eszközölje ezt ki Gömör megye anyakönyvvezetői részére is. Ennyit a jegyzők bizonyosan megérdemelnek!

Magyarok Svajczban.

Neuchâtel, 1897. aug. 14.

Megvallom őszintén, hogy nem nagy kedvvel jöttem ide. Ha már az ember svajczi francia várost akar felkeresni, akkor menjen Genf-be, gondoltam magamban. Mi az a Neuchâtel? Egy rongyos vidéki városka, a melynek Svajcz szép vidékéből már nem jutott. És mennyire esalódtam és esalódni fog mindenki, bármily reményekkel jön ide. S ez a esalódás kellemes, meglepő kellemes! Nincs Svajczban rongyos vidéki városka, még falu sem; a legutolsó község is józanságot, jólétet, gazdagságot, sőt lehet mondani, hogy fényt és pompát árul el. Nincs itt egyhangú vidék; a természet megrakta minden faluját, minden talpalatnyi terét szépséggel, s ami szépet és remeket egyáltalában tud teremteni, azt itt mind együtt mutatja be az emberiségnek. Igen, az emberiségnek, mert nincs a földön művelt ország, melynek lakói ne özönlenének ide évenként, hogy gyönyörködjenek a természetnek összegyűjtött s a szorgalmas nép által élvezhetővé tett ritkságaiban. Az idegen pénz tartja fenn Svajczot, mely nem is a svajcziaké, hanem az egész világé, mely nem is egy ország, hanem a világ kiránduló mulatóhelye; a svajcziak pedig egyebet nem csinálnak egész életükön át, mint felszolgálgják az idegeneket, kellemessé, kedvessé teszik az ittlétet. Amint Angliáról mondjuk, hogy az egész ország egy gyár- és bányatelep, úgy el lehet mondani, hogy Svajcz egy óriási szálloda a legfényesebben berendezve. Hiszen nincs olyan kis falu, amelyikben két-három „Pension” ne lenne, de olyan van, amelyikben alig van magánház, az egész falu szállodák-

ból áll. Ha az ember egy szép hegyszorosban végig megy s a távolban három épületet pillant meg egymás mellett, biztos lehet benne, hogy mind a három szálloda, s hogy egyik sem panaszkodik vendégek hiányáról.

De térjünk csak Neuchâtelbe. A francia Svajcz második városa, a neuchâtel kanton és az órágyártás főhelye. Természeti szépségekből neki is bőven jutott. Előtte a hasonlónévű tó, mely nagyságára nézve a harmadik Svajczban, előtte a távolban az alpesek óriási hegláncolata s háttamögött a Tura hegység, mely nem kevésbé díszesekfethetik turistái számával. 18 ezer francia lakosa van, melynek jó nagy része órákészítéssel foglalkozik, a másik az idegenek ellátásából él. A város egyik része a tóparton fekszik, a másik a part mentén elhúzódozó Chaumont hegy oldalán. Az alsóvárosban vannak a legszebb épületek, mint amilyen pl az akadémia, a gimnázium, a posta palota s aztán egy esomó szálloda. Itt vannak a legszebb utcák, melyek villanyos ivlámpákkal világítva a városnak egészen nagyvárosi jellegűt adnak. Hát még a hosszú és szép tópart, hol a nagy sétálóközönség késő estig gyönyörködik a holdvilág által beáranyozott, vagy a esendes déli szél által ringatott tó tükreben. S a kilátás mily szép innen! Délkeletre a berni alpesek hegláncolata terül el, melynek csuesai sokáig küzdenek a sűrű felhőkkel, hogy egy-egy pillantást vehessenek a távoli vidékekre. De a felhő foszladozni kezd, s lassanként betemetkezik a hegyszakadékokba, akkor egész pompájában előttünk áll a hatalmas hegláncolat, melynek csuesai, mintha öröndenének, hogy megszabadultak a szürke vastag lepelétől, mosolyogva, büszkén mutogatják ősz fejüket. Gyönyörű szépen látszik a Jungfrau, a Finsteraarhorn, Mönch, Eiger, Wetterhorn stb. stb., távol délre pedig az öreg Montblanc mutogatja szép fehér testét s büszkén nézi le kisdéd társait. Aki nem elégszik meg, hogy a tóparttól láthatja e remek panorámát, az felmehet a város felső részébe, ahonnan természetesen fokozatosan szebb a kilátás.

De hagyjuk az alpeseket; a mint említettem a Neuchâtel vidékén levő Jura hegység is bővelkedik természet természeti szépségben. Mindjárt a város háta mögött van az 1200 m. magas Chaumont. A legkittünőbb gyalog- és szekérutak vezetnek fel rá. Ha szép idő van vasárnaponként csak úgy özönlik fel a nép; nők és férfiak, gyermekek és felnőttek neki indulnak a négy óras sétának s új életre kelnek a pompás fenyvesben. De omnibusz is jár fel naponként. Fenn pompás szállodák, kilátóhelyek és . . . veteményes kertek. A hegy minden pontja meg van művelve.

Hogy a svajczi nép mily munkával, mily gondnal és áldozattal teszi élvezhetővé a természet adományait, erre egy igen szép példa a Reuse patak szorosa. Itt vezet végig a Franciaországba vivó vasuti fővonal is. Lépten-nyomon alagut, szebb-szebb panoráma. Ha az ember élvezni akar, gyalog induljon ez utnak egész a francia határig. A Reuse patak szorosa hasonlít a mi Tordai hasadékhöz, csakhogy féloyan széles, sőt némely helyen a két sziklafal összeér; az ut végig hol lenn a patak mellett, hol fenn a sziklára vésvé halad, de mindegyik bámulatba ejti a magyar szemlélőt. Társaim előtt többször ilyen megjegyzéseket tettem: „Hogy a pokolba jutott eszközbe ezeknek a svajcziaknak, hogy ilyen helyen ilyen utat csináljanak, hogy a biztonságért vaskarrattal lássák el a sziklára vágott, s egyik sziklától a másikba vezető utat; hiszen ha nálunk valakinek ilyen gondolata támadna, a Lipót-mezőre vinnék”. . . . És ezek a svajcziak megcsinálták és nagy-nagy gondnal és vesztéssel itt se hidegvérrel, hanem kényelmesen sétálhasson a sziklákön. És még beletéti-díjat sem kell fizetni, még kalauzt sem kell fogadni. Sőt a közelében levő szállodák sem drágák. . . . Mind olyan jelenségek, a melyek bizony a Kárpátokban levő nyaktörő utakhoz hozzászokott szegény magyart bámulatba ejtik. És hány ilyen, óriási költséggel, kitartással élvezhetővé tett szép pont van csak itt a Jura hegységben; nem említte azokat, a miket az ember az Alpesekben lát! — A Reuse patak mentén tovább csakhamar egy szép völgybe ér az ember, a mely azonban ismét nemsokára összeszorul A vasut nem is száll le a hegyekről, hogy ne kelljen ismét felmenni; még az országút is fenn folytatja útját, csak imitt-amott boesát egy-egy ágat a völgyben elterülő szép falukba, melynek lakói nagy menyiségben természetik a pontarilei gyár részére az absintne nevű növényt, melynek már szaga is kábító A lakosság más része a különböző gyárakban van elfoglalva. A többek közt nevezetes a st.-sulpiczi ezement- és cellulozogár, továbbá a st.-croixi automata muzsika gyár. A st.-sulpiczi cellulozogár igazgatója fogadott bennünket, s nemesak kitérő kalauzunk lett, hanem pompás wermoutl és absinttel is megkínált bennünket. Az ebédet Fleurierben telephonnal rendelte meg részünkre; megjegyzendő, hogy itt minden falu össze van kötve telephonnal. St.-Sulpiczből az igazgató is jött velünk, utközben megmagyarázta, hogy 71-ben éppen ott volt egy útközlet a németek és francziák közt. Fleurier fölött egy hatalmas sziklaesűs van, a melyen mi lehetne más, mint egy hétel; ide is eljutottunk s innen is élveztük a völgybe nyíló szép kilátást, a míg a pompás wermouth mellett kissé kipihentük magunkat. Fleurierben várt a pompás ebéd, s utána a Hétel Viktória előtt fogatok álltak rendelkezésünkre, mert a mint a st.-sulpiczi cellulozogár igazgatója M. Ferrier mondta: ebéd után kényelmesebb kocsin menni. És csakugyan a völgyben kocsin folytattuk utunkat s aztán ismét gyalog; az igazgató hű kísérő ezimboránk lett egész St.-Croixig, hol az automata muzsikagyártat tekintettük meg. A vidék mindenütt szép, elragadó, az ut kitérő. St.-Croix közelében ismét van egy hegyszoros, a melyben újabb természeti szépségben gyönyörködhetik az ember. Azután következik Yerdon, a Pestalozzi iskolájával és szobrával, azután más és ismét más, a miket mind leirnom egyszerre teljes lehetetlen.

A sok szép pont közül még csak a Doubs folyó esését akarom megemlíteni. Melegpő szép; 57 méter magasságból esik alá az egész folyó, s ha nem oly meglepő mint a schaffhauseni, ezt csak az okozza, hogy nem a Rajna hatalmas víztömege esik alá. Szemlélője naponként van elég nemesak Svajczból, hanem Franciaországból is, melynek éppen határan van.

Touristaságot tanulni és turistáskodni ide kell jönni Svajczba!

Makfalvy Ferencz.

Gömörvármegye virilistáinak névsora.

A jövő 1898-ik évre a vármegyei legtöbb adót fizetők ideiglenes névsora már összeállított, s 15 napig közszemlére van kitéve. Az esetleges felszólalások *follyó hó 22-ikéig* az alispáni hivatalhoz — az igazoló választmány czimére — intézhetők. A névsor, mely megtekinthető a megyeház épülete bejáratánál, — következő:

1	Gróf Andrassy Géza Betlér	15721 37
2	*Gróf Serényi Béla Putnok	7503 80
3	Heinzelmann Alfréd Lieze	5864 50
4	Báró Luzénszky Henrik Osgyán	2770 78
5	Dr. Ivánkovits János Rozsnyó	2105 76
6	Szentiványi Miklós Sajó-Gömör	1978 70
7	Báró Nyáry Sándor Jánosi	1909 29
8	Ragályi Ferencz Ragály	1834 43
9	Báró Vay Aladár Harkács	1828 13
10	Hámos László Berzete	1784 06
11	Samarjay János Rimaszombát	1466 95
12	Grót Zichy Ferraris Manó Barka	1455 21
13	Forgách József Kassa	1442 72
14	Hámos Arpád Tornallya	1439 25
15	Ruthényi Béla Ráho	1416 52
16	Sárközy Gyula Jánosi	1368 48
17	Czibur Pál Feled	1368 32 ^{1/2}
18	Szentmiklóssy Aladár Miskolcz	1281 73 ^{1/2}
19	Hanvay Zoltán Hanva	1258 —
20	Farkas Ábrahám Tamásfalva	1188 11
21	Szakall István Zabzó-puszta	1184 21
22	Szentmiklóssy István Beje	1164 56
23	*Heggyessy Sándor Csoltó	1108 26
24	Dapsy Béla Száros	1096 94
25	Ifj. Szabó László Várgede	1077 41
26	Bornemisza István Uzapanyit	1019 71
27	Kubinyi Géza Gömör-Panyit	943 92
28	Fáy István Serke	926 11
29	Vajda Ferdinand Lyukva-puszta	925 61
30	Horváth Sándor Dobsina	925 05
31	*Farkas Zoltán Bakti-puszta	909 14
32	*Fornéth Jenő Feled	889 82
33	*Szentaghy Zoltán Királyi	887 44
34	Ragályi Gyula Kelecsény	859 33
35	*Hennyey Kálmán Rimaszombát	857 47
36	Hanvay József Csiz	846 47
37	Kubinyi Imre Várgede	835 10
38	Putnoky Mór Gesztete	834 57
39	Nehrer László Köveces	821 61
40	Margulit Gyula Utas-puszta	814 70
41	Szilárdy Béla Szentkirály	803 85
42	Hevessy László Sztárnya	799 20
43	*Molnár József Rimaszombát	789 06
44	Posch Gyula Budapest	747 67
45	Szilárdy Oetár Sajó-Lenke	735 20
46	Okolicsányi Gáspár Ráho	734 19
47	*Marton János Rimaszombát	731 70
48	Beélik Iván F.-Vály	718 44
49	*Szilvássy Nándor építész Rozsnyó	715 78
50	Hevessy József Rozsnyó	714 19
51	Szentaghy Pál Csetnek	699 97
52	Bronts István Rimaszombát	685 81
53	Fáy Viktor Bodolló-puszta	661 28
54	Hevessy Benedek Füge	654 42
55	*Kishonthy József Rimaszombát	648 60
56	Hámos Zoltán Cserencsény	648 52
57	Schmiedt Bernát Likér	611 50
58	Madarassy Gyula Gortva-puszta	606 57
59	Gömör János Bécs	591 24
60	Engel Adolf Rimaszombát	581 93
61	Hevessy Bertalan Tornallya	578 81
62	Baksay József Rimaszombát	572 54
63	*Dr. Pösch Dezső Rozsnyó	558 97
64	Altstoeck Ede Dobsina	557 68 ^{1/2}
65	Sarlay Pál Dété	555 21
66	*Kubinyi Aladár Rimaszombát	554 90
67	Fáy Gyula Nyustya	544 01
68	Czinner Béla Abafala	537 55
69	Tornallyay Zoltán Tornallya	530 32
70	Gasko János Rimaszombát	524 27
71	*Tirscher Szilárd Dobsina	519 32
72	Glósz András Jolsva	516 50
73	Ifj. Kovács József Lukovistye	503 80
74	Dr. Mar. o Sándor Rozsnyó	502 81
75	*Podhraczký Endre Jolsva	500 10
76	Schvarecz Ede Tornallya	500 01
77	*Bazilidesz János Tiszolcz	493 52
78	Schvarecz Albert Pelsücz	491 66
79	Ifj. Szakall Barnabás Simonyi	485 64
80	Moesz Miksa Királyi	481 72
81	Draskóczy László Feled	477 08
82	Hámos Aladár Dúsa	470 73
83	Máriássy Andor Rakottyás	468 79
84	*Dr. Cziner Miksa Rimaszombát	461 16
85	*Gál János Rozsnyó	446 24
86	Sebők Pál Csetnek	434 88
87	Gömör Ede Rimaszombát	430 25
88	Weisz Miksa Rozsnyó	428 02
89	Vajda András Antal p.	420 89
90	Nehrer Gyula Rozsnyó	417 72
91	Czékus László Lieze	417 55
92	*Beliczky Viktor Rimaszombát	416 94
93	Ifj. Szentmiklóssy Kálmán Szemszuró p.	409 85
94	Kubinyi József Kerepecz p.	407 43
95	Nagy Elemér Tornallya	404 51
96	Walther Gyula Szentkirály	400 77
97	*Kishonthy Gyula Rimaszombát	396 70
98	*Balogh Samu Serke	395 66
99	Szeyffert Antal Csoma	392 66
100	*Ifj. Sütő István Rimaszombát	391 52
101	Fekethe Nándor Putnok	389 85
102	*Schröder Gyula Pohorella	377 90
103	Ebeczky Elek Ajnácskő	376 50
104	*Török Bálint Jánosi	376 18
105	Remenyik Andor Gieze	373 46
106	*Mihalik Dezső Nagy-Rőcze	361 98
107	Somoskeőy Antal Hangony	365 54
108	Kubinyi Manó Várgede	363 01
109	*Marko J. Imre Horka	359 18
110	Bjel Mihály Polonka	358 51

111	*Dr. Török János Tornallya	355 54
112	Horváth János Rimaszombát	351 78
113	Kubinyi Kálmán Nyustya	345 35
114	*Dr. Maurer Arthur Rozsnyó	344 52
115	*Id. Sütő István Rimaszombát	344 30
116	Böhm József Budapest	340 68
117	Stolez Márton Rimaszombát	335 27
118	*Alexy Albert Rozsnyó	332 60
119	Máriássy Géza Berzete	330 85
120	Rosenberg Márton Tornallya	330 43
121	Dapsy József Rimaszombát	328 94
122	Braun Mór Almágy	326 12
123	Bornemisza László Rimaszombát	323 34
124	Szentiványi Arpád Felfalu	321 49
125	Bátky Gyula Harnacz	317 51
126	*Czibur Kálmán Csetnek	316 42
127	Ragályi Géza Rimaszombát	314 88
128	Kiss Károly Rozsnyó	314 95
129	*Institúrisz Endre Rimaszombát	314 78
130	*Kirinyi Béla Csetnek	306 44
131	Stojkovich Emil Várgede	304 80
132	Diószeghy Zsigmond Jolsva	304 10
133	Diószeghy Dezső Kelemér	304 —
134	Hénesz András Rozsnyó	299 13
135	Repeckzy András Hanva	296 61
136	Holmann János Sumjác	292 11
137	Hamaliár Lajos Rimaszombát	291 78
138	Kajaba Antal Pohollera	284 12
139	Alitisz Miklós Sid	283 80
140	*Komjáthy István Zsip	282 24
141	Kohn József S.-Gömör	275 65
142	Rabin József Pelsücz	274 56
143	*Kossuth József Csiz	274 12
144	Thalabér Lajos Pongyelok	269 92
145	*Baksay István Rimaszombát	265 40
146	*Söldos Arpád Runya	264 92
147	Szelezky Dénes Széki-p.	257 77
148	Kárász András B.-Török	257 21
149	Ethey Frigyes Rimaszombát	254 77
150	Holländer Lajos Rimaszombát	254 40
151	*Dr. Guttlonn Henrik Rozsnyó	252 26
152	*Hollósy József Rimaszombát	251 98
153	Latinák Rudolf Ploszkó	250 91
154	Latinák Frigyes Ploszkó	250 90
155	*Dr. Szabó Samu Rimaszobát	250 48
156	Stelkovich László Hangony	249 78
157	Ambrózy József Tiszolcz	248 57
158	Babarik Márton F.Zsaluzsány	248 54
159	Abaffy Gusztáv Abafala	247 14
160	Ossko Lajos Várbócz	244 10
161	Vattay Antal Putnok	243 62
162	Remenyik Pál Jolsva	242 98
163	*Tirscher István Rozsnyó	242 42
164	Varga József Rozsnyó	236 65
165	*Dr. Veres Samu Rimaszombát	236 40
166	Vojtko János Dobóca	228 58
167	Serky Péter Ráho	228 38
168	Szentiványi Géza G.-Panyit	226 95
169	Baksa György F.-Zsaluzsány	225 44
170	Somoskeőy Agoston Hangony	224 98
171	*Dénes Géza Rozsnyó	218 50
172	*Fejérváry János Várgede	216 92
173	Kovács Károly G.-Panyit	214 60
174	Subányi Gábor Hangony	213 26
175	Gogolyák Károly M.-Hutta	211 12
176	Pazar Andor Tornallya	210 62
177	Horváth József Csiz	206 25
178	Ádám Márk Rimaszombát	204 93

A (*) esillaggal jelölték adója, oklevelük alapján, kétszeresen van számítva.

Iskolai értesítők.

Három jeles tanintézet nagy értesítője fekszik előttünk, az 1896/7-ik tanévről, melyek tartalmát terünkhoz mérten a következőkben ismertetjük.

A *sárospataki ev. ref. főiskola* értesítőjét *Radácsi György és Szinyey Endre* igazgatók szerkesztették. Az értesítő *Tüdös István* dr. theologiai és *Mecner Sándor* dr. jogakadémiai tanárok székfoglaló beszédeit közli első helyen, majd *Finkey József* dr. emlékbeszédét *Kókai Kun Béla*, *Finkey Ferencz* dr-ét pedig *Orbán József* elhunyt tanárok fölött. Az akadémiai igazgató jelentése szerint összesen 17 akad. tanár vezetése alatt 43 hittan, s 64 joghallgató látogatta az akadémiát. Az akadémia és a főgymnásium ifjúsága kebelében 11 különféle egyesület volt. A főgymnásiumban 14 tanár előtt az végén 465 ifju vizsgázott.

A *budapesti magy. kir. állami nőipariszkola* pesti és budai intézetének értesítőjét összeállította: özv. Nendtvich Gusztávné igazgató. — Elismert tény, hogy az országban létező összes nőipari szakiskolák közül ezen intézet magaslik ki leginkább, mert szervezete és munkaterve a gyakorlati élet kívánalmainak megfelelő. Tulajdonképeni célja és feladata e szakiskolának; a női különféle munkák szakszerű tanításával és a kisebb női munkázatok vezetéséhez szükséges szakismeretek oktatásával fiatal nőket hasznos munkásokká, munka ültetveztők képezi, kik a családi körben minden felmerülő női munkát önállóan legyennek képesek vezetni. — Az egész értesítő gondos összeállításról tanuskodik. Özv. Nendtvich Gusztávné igazgató szakavatottságát értekeznek benne: „A nőipari szakoktatás és a női kézimunka tanítása”-ról: igazgatói jelentésében pedig az intézet szervezetét, igazgatását, felügyeletét, az egyes szakosztályok szerint elvégzett tananyagot, a tanulók érdemsorozatát, a munkakiállítás, az intézet fenntartási költségeit és felszereléseit ismerteti. — A növendékek létszáma 229 volt s ezek közül a) a *fehértői varró szakosztályba* 116; — b) a *szabósági szakosztályba* 29; — c) a *himző szakosztályba* 80 — és d) a *divatárakat készítő szakosztályba* 4 növendék. — Az elméleti tantárgyakból: magyar nyelv, számtan, könyvtartant és rajtot tanultak; — a gyakorlati tantárgyak pedig szakosztályok szerint voltak felosztva. — A tantestület 18 tagot számlál, kik legnagyobbbrészt okl. ipartanítónok. — Az értesítő végén, a nőipariszkolának min. szervezete van egész terjedelmében közzétéve.

A negyedik füzet az *eperjesi* ev. ker. kollégium története, melyet *Hörk József* theol. akad. tanár irt meg. Minthogy azonban mi csak a második füzetet kaptuk, — ennek ismertetésébe nem bocsátkozhatunk.

Hirek és vegyések.

Személyi hírek. *Hámos László* főispán f. hó 10 ikén este városunkba érkezik, s a bányászati és kohászati egylet kongresszusának tartama alatt itt fog időzni. — *Szabó Béla* kir. főpostaigazgató, városunk fia, f. hó 1-én rokonai látogatására Budapestről városunkba érkezett. Itt tartózkodás idejét tisztán hozzátartozóinak óhajtván szentelni, látogatásokat nem tett és 3-ikán reggel elutazott. — *Bornemisza László* alispán, szabadságideje letelte után ma — 8 ikán — veszi át hivatala vezetését eddigi helyettesétől: *Lukács Géza* vármegyei főjegyzőtől.

Eljegyzés. *Baltazár János* pongyeloki ág. ev. lelkész szeptember 6-án jegyezte el *Zachar Gusztávnak*, a helybeli egy. prot. főgimnázium egyik kiváló tanárának, szép és művelt leányát: *Mariskát*. Szívvel gratulálunk s előre is zavartalan boldogságot kívánunk a leendő ifju párnak!

Áthelyezés. *Szabó Ferencz* tekei (Erdély) adó-pénztárnokot a pénzügyminiszter a helybeli kir. adóhivatalhoz pénztárnoki minőségben áthelyezte.

Tanárválasztás. A helybeli egy. prot. főgimnázium igazgató-választmánya szept. 6-án tartott gyűlésében a Sárkány Imre eltávozásával megüresült történelmi tanszékre 5 pályázó közül egyhangulag *Loisch Ödön* végzett tanárjelöltet választotta meg. — A mult alkalommal megválasztott két új tanár, *Horváth Zoltán* és *Böhm János* már megérkeztek s működésüket már meg is kezdték. Isten hozta őket s érezzék jól magukat városunkban!

Kinevezések. A pénzügyminiszter *Bedekovich Gézát* a rimaszombati királyi adóhivatalhoz adótitkárré, *Koncsko Andrást* pedig a pénzügyigazgatóságához segélydijas számgyakornokká nevezte ki.

Jegyzőválasztás. Klenőczon a Szentpéteri Géza volt jegyző halálával megüresedett jegyzői állást folyó hó 2-án töltötték be. Hét pályázó közül *Vinis Viktor* szolgabírói irnokot, *Putra Ede* tamásfalai, *Mikula Pál* uhorszkai jegyzőt jelölte az elnöklő főszolgabíró: *Máriássy Gyula*, mire a választó-közönség egyhangulag *Putra* Edét választotta meg a község jegyzőjeül. A klenőcziai valóban örülhetnek e sikerült választásnak, mert *Putra* Edében egy komoly, derék, becsületes embert nyertek, ki szakképzettségével fogva hivatalos állását bizonyára sikeresen fogja betölteni.

Megnyitó ünnepély. A helybeli egy. prot. gimnáziumban a tanévet megnyitó ünnepély az ig. választmány s a tanítató szülék élénk érdeklődése mellett szept. 6-án, d. e. 9 órakor folyt le. A „Jövel szent lélek úr Isten” kezdetű ének elhangzása után nt. *Czinke István* ev. ref. lelkész és vallásnár mondott minden részletében megható és felemelő imát. Majd *Bodor István* igazgató megnyitó beszédében a nevelés és oktatás eredményesebbé tételéről értekezett, logikus gondolkodással mutatván ki, hogy a nevelés és oktatás titka nem a szigorú, katonai nevelésben, hanem a szívvelyes, szeretetteljes és lelkes, lelkesítő oktatásban rejlik, mert így a növendékek ügyelm könnyebben lebilincselhető, mint a megfélemlítéssel, levén így a lelki életnek egy, a drákói szigorral pedig két irányzata lefoglalva. Ezután *Szathmáry József* tanár a törvényeket olvasta fel s az egyszerű, de tartalmas és felemelő ünnepély a Hymnus hangjai mellett végződött.

Anyakönyvi kinevezés. A belügyminiszter Gömörmegye helypai anyakönyvi kerületbe *Bihary Gyula* utibiztost anyakönyvvezető helyettesé nevezte ki.

Csinosítások. Az országos bányászati és kohászati egylet kongresszusa alkalmából több középületünk belseje új mezt öltött. A városháza folyosóját új padlózattal látták el s a falakat csinosan kifestették. A vármegyei épületét szintén kiesinosították, s az előkelő vendégek: *Wekerle Sándor* és *Teleky Géza* gróf számára szép butorzáttal látták el. A „Három Rózsa” ódon épületét is tatarozták kissé, s a nagyteremben, — melyben bankett és multság lesz, — az oldalfalakat ujonnan festették.

A postautalvány kifizetésének határidejében rövid idő alatt változtatás várható. A kereskedelmi miniszter ugyanis — mint értesítünk — a postautalvány kifizetésének határidejét, az eddig meghatározott 8 napról 14 napra akarja felemelni. Az újítás különösen kereskedőinkre fontos, kik rendszerint 14—15 naponkint szokták pénzküldeményeiket rendezni, így nem kénytelenek előbb kiváltani a részükre jött pénzt, hanem a feladásnál leszámoltathatják utalványaikat. Hogy az eddigi 8 nap kevés volt, igazolja az is, hogy eddig is sok fél kénytelen volt pénze után járni, ha a rövid terminust elmulasztotta, mit a helyi postahivatal a legjobb akarat mellett sem fizethetett ki, mert a nyolcz nap alatt ki nem váltott utalvány érvényét veszítette.

Szüreti multság. A rimaszombati ezizmalia ifjuság f. szeptember hó 11-én a polgári olvasókör helyiségeiben jótékonycélu szüreti mulatságot rendez. — Kezdeté fél 8 órakor. — Belépti-díj: személyenkint 60 krajczár. — Felülfizetések köszönettel fogadtatnak s hirlapilag nyugtáztatnak.

Iskolafelavatás Rozsnyón. A rozsnyói ág. hitv. ev. egyház, mint társtulajdonos, kerületi — internátussal egybekötött — polgári leányiskoláját a folyó évben teljesen újra építvén, felavatását és rendeltetésének való átadását, szeptember 7—8-ára határozta el. — A felavatási ünnepély sorrendjét a következőkben állapították meg: — 1. Szept. 7-én, este 7^{1/2} órakor, a főgimn. tornacsarnokában, jótékonycélu hangverseny, az iskola javára — 2. Szept. 8-án reggel 9 órakor isteni tisztelet tartatik, ezt megelőzőleg gyülekezés 8^{3/4} órakor a lelkész lakon. — 3. Az isteni tisztelet végeztével, az iskola udvarán, a felavatás következő sorrendben tartatik meg: a) Kar-ének. b) *Gaál János* egyházfelügyelő az új épületet az egyházkerületnek átadja. c) Ft. és mt. *Zelenka Pál* püspök ur, az új épületet, az egyházkerület nevében átveszi, felavatja s az egyházkerületi iskolásoknak átadja. d) Az egyházkerületi iskolások világi elnöke, *Szent-Iványi Arpád*, az új épületet átveszi s az igazgatónőnek átadja. e) *Bartholomaeidesz Adél* igazgatónő beszéde után f) *Jabab Ödön*: „Az iskolában” című költeményt előadja *Hankisz Adél* intézeti növendék. Végül g) *Terray Gyula* főesperes lelkész imájával és h) Kar-énekekkel az ünnepély befejeztetik. — 4. D. u. 1 órakor, a „társalgási egylet” nyári helyiségében, közebed. — Az ünnepélyről, melyen *Józsa Antal* kir. tanfelügyelő is jelen volt, jövő számmunkban referálunk.

Ház-szentelés. Mindenki feszült figyelemmel várta, hogy lapunk milyen tudósítást fog hozni dr. Veres Samu házában felszenteléséről. Eltelt egy hét s tudósítás nem érkezett, pedig ez a komoly és ünnepélyes aktus megtörtént. Mi lehet ennek az oka? Vésődött minden olvasónk arcába e kérdés. Hát sietünk kijelenteni, hogy nem igaz az, mit uton-utfélen beszélnek. Bennünket nem kért meg Veres Samu, hogy szeptembernél előbb ne hozunk tudósítást erről az esetről, hogy adófizetése a palasztól csak szeptemberben kezdődjék, mikor az iskolai év beálltával ugy fog nála folyni a pénz, mint a Rima vize. Ez nem igaz; ő egy összeesküvés áldozata. Azt mondta ugyanis, — még főzserkesztő korában, — hogy a ki dícsérni fogja a házat, az a felszentelés alkalmával inni fog a borából. Dicsértük már a fundamentum áását is. Hát még mikor a kupolát felemelték! Ujabbkori költőink hasonlatai mind ajkuokról leloptott szavatok. Ettől hízott meg ő! Beköltözött. Nem hívott meg. Elmúlt egy hónap. Nem hívott. Tán már fel is szentelte? Hiába dicsértük? Vagy, hogy már nem főzserkesztő, lenéz bennünket? ... Elhatározottat a redakezióbar, hogy a hány hónappal a beköltözés után lesz a felszentelés, annyit héttel később jö aról a tudósítás! Az angyali szó aug. 26-án hangzott el. Össze is gyűltek ott mind, kik dr. Veres Samu és kedves családja szívéhez közelebb térni szerencsések. Egész ünnepélyesen nézett ki a nagy ebédli szoba, midőn a meghívottak feleségeikkel (a kinek nem volt, az maga!) díszbe öltözve feltűntek tányéraik mellől az oda helyezett kedves csokrocskát. A jó kéz, mely ily nagy sokaságtól először tette hangossá e házat, ünnepélyes, komoly áhítattá változott, midőn felemelkedett Czinke István ref. lelkész, hogy Isten áldását kérje e csinos fészkekre. Költői szépségekben gazdag, igazi érzéssel elmondott beszéde a szívek mélyéig hatott, sokaknak szemében köny csillogott, midőn a családi boldogság felségesen megrajzolt képét a hit, szeretet és megelégedés szent háromságában e házban kereste és találta fel. A meghatott házi gazda felelve a mindenki szívéről mintegy ismeretlen megerősített beszédre, nem kívánt egyebet a saját boldogságához, mint azt, hogy a baráti, igaz szeretet koszorúzza meg mindig az ő legfőbb javát, kis családját, új fészkeiben, úgy mindnyájan boldogok lesznek, a külső világ viharjai csak fokozni fogják a való édességét. Az elhangzott számosság, szép tószat közül, még csak azokat említjük meg, melyek a házi gazda fáradságát nem tudó, kedves, vendégszerető feleségeért, aztán Baksvy István és nejeért, mint e kedves család dédelgető örejét, hangzottak el melegen. A szíves vendégszeretet reggeli 3 óráig tartotta össze a társaságot, melynek minden tagja azzal az óhajjal vált meg az új hajléktól, hogy üssön abban a boldogság, öröm végleges tanyát, legyen ez a családi ház a boldogság, a megelégedésnek növekedő fészke nemzedékről nemzedékre!

Szigoru vasuti rendelet. A magyar államvasutak igazgatósága szigoru rendeletet intézett az állomásfőnökökhöz, melyben intézkedés történik arra nézve, hogy a peronon ezután a jegy nélkül való tartózkodás senkinek se engedtesse meg. Figyelmeztetjük tehát a közönséget, hogy kellemetlenségek kikerülése végett e rendeletet — mely különben az állomáson ki lesz függesztve — vegyék tudomásul.

Jótekonyczélú műkedvelői előadás Ratkón. A ratkói műkedvelői ifjuság „Ratkó és vidéki nőegylet” pénztára javára augusztus hó 29-én a város ház nagytermében magyar műkedvelői előadást rendezett, mely már teljes újdonságánál fogva is oly varázserőt gyakorolt az intelligens közönségre, hogy fényes sikere előre biztosítva volt. Színre került: „Az egérfogó” vigjáték egy felvonásban, írta: Szomaházy István. Személyek voltak: Dr. Katona Endre; Haluska Gyula, Margit felesége; Zimann Emília, Déghy Jenő; Danis Jenő, Katicza; Fehér Matild, Teréz szobaleány; Danis Margit a tábornok vadász; Danis János. Ezt követte: „Az öreg ügyvéd nagy sikere” című vigjáték, három jelenésben Murai Karolytól. Ebben közreműködtek: Vitéz Gyula, ki Szikla Antalt adta, Fehér Izabella, mint Szikla Antalné, Gál Juczka, mint leányuk, Danis Jenő, mint szerelemhős, Gaál Béla az öreg Kovács András ügyvédet személyesítette. Végül pedig következett: „Csók után” egy felvonásos vigjáték, írta: Murai Karoly. Személyek: A papa Danis Jenő, Magda Honézy Gizella, a mama Zimann Emília, a bácsi Haluska Gyula, Endre Vitéz Gyula. A fiatal műkedvelői gárda minden egyes tagja élethűen és rutinnal adta szerepét, s tudósítónk a jól kiérdemelt elismerés és dícséret meleg hangján emlékezik meg az egyes szereplők ügyes játékáról. A pompásan sikerült előadás után táncmulatság volt, mely vidám hangulatban reggelig tartott s a közönség egy élvezetesen eltöltött éj szép emlékeivel távozott, de egyszersmind azon boldogító tudttal: hogy a mi után apáink ezer esztendőig hiába epedtek, azt a másodík ezredév meg fogja valósítani, t. i. hogy a magyar kultúra a különböző nemzetiségeket egy erős, öntudatos nemzettesté alakítja. Bevétel volt: 68 frt 48 kr., melyből a kiadás levonása után a nőegyletnek 24 forint tiszta haszon maradt fel. Eltekintve az anyagi eredménytől, annál nagyobb amaz erkölcsi siker, mely ezen első magyar színi előadás alkalmából Ratkó városára s hazafias közönségére égi diestény gyanánt sugárzik. Azokat, kik ez élvezetes előadás létrehozatalán fáradoztak, méltán megilleti az érdem koszorúja. Nevezetesen: Hrk Istvánné nőegyleti elnöknő, Danis Mártonné egyleti igazgatónő, Zachar Sámuel lelkész, Dr. Bazilidesz Károly titkár, Királyfalvy István sugót, fáradságtalan buzgalmu rendezőket, ugyszintén Havran Dániel városi derék főbíró, ki a siker előmozdításában a merész vállalkozóknak mindenben készséges segédkezet nyújtott. A jó szomszéd Kövi község színpadát szívesen átengedte, a vidéki: vörösvágási, vashegyi, rákosi, kövi-i, újvásári, hrussói stb. pártoló közönség pedig kitűnő módon nyilvánította érdeklődését a magyar Thália Ratkóra való bevonulása alkalmával. — Most már az első siker biztos zálogul szolgál ama remény elterjedésére: hogy évenként többször is gyönyörködhetnek Ratkón magyar színi előadásban.

Vesztett kutya kóborolt e napokban városunkban. Ugy halljuk, hogy a Stelkovits I. kutyája megvesztett, s a városban több kutyát inficiálva mógszókótt ismeretlen helyre. Eddig még nem vettünk hírt komolyabb következményekről, de szükségesnek látjuk felhívni városunk ebtartóit, hogy kutyáikra némi gondot fordítsanak. Mint értesülünk, a helybeli méntelepen több értékes ebet, — melyeket a fertőzéstől féltettek — még idejekorán elpusztítottak.

A polgári olvasókör mulatsága. Városunknak e legnagyobb egyesülete életrealóságának ismét fényes tanujelét adta: pompásan sikerült mulatságot rendezett vasárnap, e hó 5-én délután a Szechenyi-kertben. Nagy meleg nem volt, mert a megelőző éjjel hatalmas záporosó hűtötte le a rebbenő hőséget, majdnem attól lehetett tartani, hogy a hirtelen megváltozott idő a kör mulatságát is megfogja rantani, de ebéd után teljesen kitisztult az ég s három óra felé megindult a vándorlás a város gyönyörű kertjébe, melynek szép gruppiainál ezuttal sokkal szebbek voltak azok a csoportok, melyek Rimaszombattól szép leányaiól alakultak. Csakhamar megtelt az óriási területű fedett csarnok s a tátrafüredi kirándulásból hazaérkezett *Dankó* Kálmán kitűnő zenéje mellett megkezdődött a szívet-lelket izgató „gömöri csárdás”. Szünetek alatt a polgári kör tagjaiból alakult új dalárda mutatkozott be *Bodor* László tanító vezetése mellett — a körülményekhez képest — tisztességes sikerrel. A tagok legnagyobb része a régi s már egy év óta hallgató rimaszombati dalárdából került ki s az előadott darabok is annak műsorából voltak kiválogatva, így az előadás élénk tanubizonyoságot tett arról, hogy a régi dícsőség emléke még nem halt ki. Mi helyeseljük, hogy az olvasókör tagjai létrehozzák ez, ugyszintén kebelbeli dalárdát, mert ha az őszi-téli hónapokban a régi dalárda ismét megkezdí működését, a kettő között nemes verseny fog kifejlődni, s ez által a dalművészet nyer. Este 7 óra után a mulatók szép sikerű tűzi játékban is gyönyörködhetek, melynek elismerést érdemlő mestere *Rónay Gyula*, a kör tevékeny pénztárosa volt. A mulatság a kör pénztárát csinos összeggel gyarapította.

A diákok létszáma. A helybeli egy. prot. főgimnáziumban szeptember 7-ig 320 tanuló iratkozott be, 18-al több, mint tavaly ilyenkor. Az alumneumba beiratkozott 107 tanuló, jóval több, mint tavaly. Ez a körülmény mindenesetre a tápintézet jóhíre s kitűnő vezetése mellett tanuskodik.

A rimaszombati közs. elemi fiu-iskolába folyó évi szeptember 6-ig bezárólag beiratkozott 161 tanuló, és pedig illetékesség szerint: 148 helybeli (Tamásfalat is beleértve); 13 idegen; nemzetiség szerint: 157 magyar, 1 német, 3 tót; vallás szerint: 34 r. kath., 61 ev. ref., 36 ág. ev., 30 izr.; osztályok szerint: az I-be: 31, a II-be: 35, a III-be: 36, a IV-be: 42, az V-ikbe: 12, a VI-be: 5. A beiratkozás még folyvást tart.

Új dohánygyárak. A kinestar — mint értesülünk — még néhány új dohánygyárat akar felállítani. Talán érdemes lenne városunknak is mozgolódnia, hogy az elvesztett és visszanyerni alig remélt katonaság helyett kaphassunk mi egy dohánygyárat, mi pangó kereskedelmünket kissé felélelkené.

Alagsóvezés. A Deák Ferenc-utczában Dr. Lichtschein Adolf házában már megkezdtek az alagsóvezési munkálatokat, s a csöveket néhány nap alatt lerakják. Az utcára felhányt nagy földtömeg nem valami ékes látványt nyújtott, azonban ez a kis dísztelenség hamarosan el fog tűnni és az alagsóvezésnek meg lesz az a haszna, hogy néhány ház pincezje — mely eddig az esőzések után telve volt vízzel — ezután meg lesz védve a nedvességtől.

Iskola megnyitás. Dobsinán az új állami polgári fiu-iskolát, melynek létesítésére a város is jelentékeny áldozatot hozott, ma adják át és nyitják meg hivatalosan *Józsa* Antal kir. tanfelügyelő és *Bodor* Armin kir. mérnök jelenlétében. A megnyitás nagy ünnepségekkel van összekötve, melyekről lapunk jövő számában referálunk.

A gömörmezei magyar közművelődési egyesület évi rendes közgyűlésének jegyzőkönyve előtűnik teksszik. Örömmel konstatajuk az egylet hazafias működését, és hogy módot akar nyújtani arra, hogy „legyen ember minden ember és magyar”. Az egyesület igazi működése az elmúlt évben az iskola és óvoda nevelő hatásában gyökeredzett s a folyó évi költségvetésében is több mint 1000 frtot vett fel óvodai ezélokra és gyermekmenhelyekre s mintegy 300 frtot olvasókörök támogatására s népkönyvtárakra. Az egylet működési ereje azonban a tagok számától függ, de sajnálattal kell tapasztalunk, hogy vármegyénk 5 rendezett tanácsu városa, 10 nagyközsége és 263 kisközsége közül csak 26 községet találunk, hol az egyesületnek tagja van. Hazafias kötelességet teljesítünk tehát, midőn a lelkész és tanító urakat tagok gyűjtésére felkérjük.

Körjegyző választás. Osgyánban a körjegyzőválasztás t. hó 17-ikén lesz. Ugy halljuk, hogy ez állásra többen pályáztak. A választáson a járási főszolgabíró fog elnökölni.

Gyujtogatók. Özv. Markusz Fülöpné ezeredi lakos összes takarmánykészlete folyó hó 2-án éjjel elégett. A tüzet Czene István ottani lakos, Szombati Károly és Balla Mihály salgó-tarjani lakosok okozták, kik a kigyult kazal közvetlen közelében tüzet raktak. Tettüket beismerték s a füleki jbiróságnak följelentettek.

Allategészségügy. A „Földmívelési Értesítő” jelentése szerint Gömör-Kishont vármegyében következő helyeken uralkodik ragályos állati betegség: Ragados szájszél- és körömfajás: Harkács, Levárt Sanktala, összesen 3 község 29 udvarában. — Sertésvész: Abafala, Alsó-Balog, A.-Kálusa, Bánréve, Barka, Berzete, Czakó, Dernő, Feléd, F.-Balog, F.-Szuba, Gacsalk, Gesztete, Gortva-Kisfalud, Guszóna, Harkács, Helpa, Jólész, Kerekgedő, Kisveszterés, Klenőcz, Kun-Taplócza Lucska, Oláhpatak, Osgyán, Pádár, Páskaháza, Pongyelok, Putnok, Rakottyás, Ratkó, Répás, Rimaszombattól, Rimabánya, Rimaszécs, Rozsnyó, Rudna, Serke, Susa Sőreg, Szalócz, Szilice, Héth, Tornallya, Válykó, Várgede, Velkenye, Vigtelke, Zsíp, összesen 49 község.

Iskolai alapítványok nyilvántartása. A vallás- és közoktatásügyi miniszterium számvevősége megkereste a kir. tanfelügyelőt, hogy az egyes iskolák részére tett alapítványokról táblázatos kimutatást készítsen s egyuttal jelölje meg azt is, hogy mily összegű az alapítvány, ki által kezeltetik és jóvá vannak-e hagyva az erre vonatkozó alapító levelek? Ez ügyben — mint halljuk — megfogunk kerestetni az összes iskolák hatóságait, hogy az iskolák számára tett alapítványokról jelentésüket megtegyék.

Sertés lopás. Folyó hó 5-re virradóra Horacssek Rudolf kislaludi lakos kárára négy darab sertést ismeretlen tettesek elloptak. A nyomozás eredménytelen maradt.

Kelengye. Pár napig lesz csak látható *Kovács* Zsigmond menyasszonyi kelengye-vállalatában (Fötér, 27. sz., I em) egy finom kelengye-részlet; ugymint: selyem- és cachmir-paplanok, ploumeaux-k, asztal- és fehérneműek stb., — mit az érdeklődő közönség figyelmébe ajánlunk.

Iskolaépítés. A rédovai állami elemi iskola felépítésével a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter a Székánokon lakó Fejes János Albert jóhírá építész bízta meg.

Tűz. Krokova községben f. hó 4-én *Popróczky* János és testvére Mihály közös házából tűz ütött ki s két ház és több melléképület, valamint takarmány, gazdasági szerek, ágyneműek, összesen 833 frt értékben leégtek. A gyujtogató ifj. *Popróczky* János krokovai lakos személyében kiderítették.

Hamis mérleg. Kovács Pál putnoki kereskedőtől a napokban egy hamis mérleget kobzott el az ottani esendőrség s azt az előjáróságnak átadta, nevezett kereskedőt pedig a tornallyai szolgabíroságnak följelentette.

Nyugtázás. A rimaszombati polgári olvasókör szeptember 5-én tartott mulatsága alkalmával a jótékony-czélra felülfizettek: Baksvy István, Dr. Cziner Miksa, Kosiner Vilmos, Dr. Kármán Aladár 1—1 frtot, Schulhof Pál, Adamovits János, Dr. Fráter Samu, Dr. Löcherer Tamás, Dr. Krausz Gyula, Kapy Gyula, Bródi Bertalan, Róth Ignác, Baksvy József, Rábely Miklós 50—50 kr., ifj. Hollósy József 30 kr., Matécska János, N. N. 20—20 kr., Kovács András, Magyar Pál, Kovács János, Bodor Lászlóné, Matheidesz J., Káposztás László, Kovács Péter 10—10 kr. Összesen 10 frt 40 kr. — Rimaszombattól, 1897 szept. 6. *A rendezőség.*

A „Könyves Kálmán” kiadásában megjelenő „Vasárnapi Lapok” számról-számra változatosabb és tartalmasabb. Mindég van valami meglepő benne, a mit a többi képes lapokban nem találunk. A heti tartalma a következő: A fenséges vendég. Küzdelem, költemény Koroda Páltól. Beniczkyne Bajza Lenke folytatja a „Könyv és Mosoly” című regényét. Fekete Ottil befejezi értekezését a nő kézi könyvtáráról. „Romantika”, elbeszélés Gaál Mózesstől. „Gondolatok” írta Salamon Ödön. „Juhász-babona” Concha Karolytól Elbert Imréről, a korán elhunyt nagytehetségű zeneszerzőről képen és írásban emlékezik meg a „Vasárnapi Lapok”. Tata városáról, a most készülő királynapok színlezeről is találunk benne cikket. Lombroso Czézárt, a Budapesten járt nagynevű tudost ismerteti egyik cikkelye. Nagyon kedves a lap „Morzsák” című rovata, hol kifigurázza a hét bolondságait. Képei közül kiemeljük az idegen hadseregből köztölt alakjait, melynek az ad időszerezés, hogy a németek hatalmas császára Magyarországra jön a nagyhagykorlatra; Siófoki esendéletét, a mint a nyaralók a Balatonban fürödnek; a rekizeti zuhatagot, melyhez Varsányi György verset írt stb. Általában a lap olyan színvonalon áll, melyet csak külföldön voltak eddig képesek előállítani. A „Vasárnapi Lapok” előfizetési ára egy évre 8 frt, félévre 4 frt negyedévre 2 frt.

Felelős szerkesztő: LUKÁCS GEZA.

Magán-hirdetések.

A selyem el van égve! Ezt szokták a hölgyek mondani, ha az illető ruha darabok igen sokszor már a 2-ik, 3-ik viselés után a hajtásokban elhasadnak vagy mint a vatta szétmálanak; ezen jelenség nem a „véletlen” által okozott elégs! hanem a selyem, hogy az vastagabbnak s még is olesónak tűnjék fel, tudatosan leszen ezú és phosphor-savból páezolva, melyek a nyersselyem érszálat mintegy szétrágják; „az ilyenemű testési eljárást „szertehelések” nevezik! mentül jobban óhajtik a selymet megnehezíteni, annál több ezünnfűrdőn megyen az keresztül, hogy az ezen mérget tökéletesen magába szívja. Az így festett selyem — a legnemesebb szövés! — a halálesiráját tehát még mielőtt a szövészekre kerülne, máris magában rejti. Az ilyen szálaból készült ugynevezett selyem szöveteknek, rövid használat után természetesen szakadozniok kell mint a gyujtó kanócznak aszerint amint azok többé avagy kevésbé terhelhettek meg. A drága öltözék (készítési díjjal együtt) tökéletesen érteketlen. Az én valódi selyememből szívesen küldök postafordultával porto és vámmentesen mintákat. **Henneberg G.** (cs. és kir. udvari szállító) selyemgyáral Zürichben.

Ajánlkozás.

Egy éltesebb uri nő, ki évek hosszú során át a nevelési és tanítási pályán működött, óhajtat német és francia nyelvteni órákat adni, esetleg zongoraórákat is. Bővebb tudósítást a „Gömör-Kishont” kiadóhivatala ad.

Eladó.

Egy garnitur jókarban levő butor eladó. — Hol? megmondja a kiadóhivatal.

Egy virágzó czipész-üzlet

teljesen berendezve, 4 drb teljesen jó karban levő varró-géppel, melyek egyenként is eladók, s mely 5—6 segédet folytonosan foglalkoztat, s melynek évi tiszta jövedelme 2500—3000 frt, — külföldre utazás miatt — azonnal eladó; az épület teljesen új, mely bármily más üzletre is igen alkalmas; áll pedig: 1 műhely, 1 bolt kirakattal, 3 szoba (tapetázott), 1 konyha, egy nagy gyümölcsös kert, egy konyhakert, az udvarban pinceze, istálló, fa- és kocsiszinből. — Értekezhetni **Gembiczky Józsefnél** **Kokován** (Gömörmezeje). 1—*

Eladó ház.

Rimaszombattban a Kmetty-utca 31. sz. alatti újház a hozzá tartozóival és egy nagy gyümölcsös kerttel szabad kézből örök áron eladó. — Értekezhetni lehet: **Osgyány István tulajdonossal Rimaszécsen.**

Kiadó lakás.

Rimaszombatban a Hunyadi-utca 9-ik szám alatt lévő magános ház folyó évi december hó 1-től bérebe adandó. — Bővebb felvilágosítást **Lenkey István** ad Jánosiban.

MATÉ KÁROLY ALLANDÓ FOGMŰTERME

RIMASZOMBAT, Fötér 8. sz. n.

A nagyérdemű közönség figyelmébe felhívatik különösen a törhetetlen **arany-platin** és **vulcanic-lemezek** különlegességeire.

Foganként **1 frt 50 krtól feljebb.**

Tisztek és hivatalnokok különös kedvezményes árakban részesülnek. 1—

Olcsó ékszereladás.

Zálogházból kiváltott és árverésen, továbbá alkalmi vételk útján beszerzett órák, arany- és ezüst-neműek és ékszerek nálunk bámulatos olcsón vásárolhatók. Aranyláncok grammja 87 kr., 12 darab valódi ezüst evőeszköz 6 frt 50 kr., 6 és 12 személyre szóló teljes ezüst evőkészletek, menyasszonyi ajándékok, minden alkalomra megfelelő ajándéktárgyak. Valódi gyémánt-gyűrűk 7 firtól, gyémánt-fülbevalók 9 firtól, arany-gyűrűk 2 frt 40 krtól feljebb. Minden tárgy magy. kir. fémjelzessel ellátva. — Megbízható kiszolgálás!

Grünberger Ármán Béla örökösei
Budapest, IV., Városház-tér 9. sz. Harisbazar, I. em. 23.
Képes árjegyzék kívánatra ingyen! 4—4

Táncztanítási jelentés.

Van szerencsém a t. szülők és gyámok, valamint a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy

táncztanítási óráimat

a „Három Rózsa” nagytermében **folyó évi szeptember hó 15-én megkezdem.**

Amidőn erről az érdekelteket értesíteni bátorodom, nem mulasztom el becses figyelmükbe ajánlani, hogy taníthatom a mai kor legújabb vívmánya, mely által tanítványaim nemcsak a tánczban ügyességet, hanem az ehhez megkívántató könnyedséget, szép testtartást és jó modort is képesek a legkisebb megerőltetés nélkül elsajátítani, — ez okból tanítványaimat egy csoportban szoktam tanítani, s a most legújabb tánczokat: „**Pas de Quatre**”, ugyisintén a mi kellemes rhythmusu magyar tarsas tánczunkat: a „**társalgót**” is be fogom tanítani.

A tanítási idő két hónap.

Beiratásokat elfogadok lakásomon: **Szilygyártó-utca 8-ik szám, 2-ik ajtó**, d. e. 10 óratól 12-ig, d. u. 4 óratól 6-ig.

Magamat és iskolámat a n. é. közönség nagybecsű pártfogásába ajánlom.

Rimaszombat, 1897. szeptember hó 6-án

mély tisztelettel

Dobránszky János, okl. táncztanító.

Birtok.

Borsodvármegyei **Nádasd** község határában egy birtok, mely

- 86 kat. hold szántó föld,
- 25 „ „ kaszáló,
- 10 „ „ erdő,
- 10 „ „ legelő,

2 lakóház és nagy belsőségéből áll, több évre **haszonbérbe**, esetleg **örök áron el is adatik.**

Bérelni vagy venni szándékozók forduljanak a tulajdonos **Várady Gizella** úrnőhöz **Nádasd**. 1—3

Békasó kerestetik.

Tiszta fehér békasó (quartz) nagyobb mennyiségben, vaggonszámra vételekre kerestetik. Mintázott ajánlatok a legközelebbi vasuti állomás megjelölésével, az egyesült magyarhoni üveggyárak részvény-társaság igazgatóságához, Budapest VI. Nagymező-utca 8. intézendők. 1—2

Női konfekció ujdonságok.

GLÜCKSTHAL MÓR áruháza Rimaszombat.

Van szerencsém a n. é. vevőközönség figyelmét egy ritka alkalmi vételre felhívni, amennyiben

kézmű- és divatraktáromból

több cikket raktáron többé nem tartok s ezeket rendkívül olcsó áron árusítom ki, u. m.

valódi brünni női téli kelmék, méterje ezelőtt — 65 kr., most — 32 kr.,
ugyanilyen, 120 cm. széles „ „ „ „ 120 „ „ — 56 „ „
barchettek a legjobb és legújabb mintákban, méterje 16 krtól felfelé,
kanavász, egész vég, jóminőségű „ „ „ „ 3.70 kr.,
jó vászon, egy 30 rőfös vég. „ „ „ „ 3.50 „ „
mosó eretnek és voalok „ „ „ „ méterje 15 krtól felfelé,

továbbá mindenféle angol, francia és belföldi **női ruhakelmék beszerzési áron alól. Selymek, díszműárúk, ágy- és asztalterítők hallatlan olcsó áron. — Szepességi damaszt-terítékek — túlnagy raktár miatt — a gyári árbán.**

Női-, férfi- és gyermek-czipők, kalapok, ingek, nyakkendők, utazó-göröndök, rövid- és szövött-árúkbán dús raktár a legutányosabb árbán.

Kérem a nagyérdemű vevőközönséget személyesen meggyőződni, hogy a fent felsorolt cikketek valóban meglepő olcsó árbán árusítom.

Kiváló tisztelettel

GLÜCKSTHAL MÓR.

3—*

Legújabb női kalapok.

Hirdetmény.

1314 sz. — A nagyérdemű kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **nagyrdőzei takarékpénztár** végrehajtónak **özv. Minczner Andrásné** szül. **Koreny Zsuzsanna** végrehajtást szünetelő elleni 40 frt tokekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék (a nagyrdőzei kir. járásbírósa) területén lévő **Ratkó-Lehota** község határában fekvő az özv. **Minczner Andrásné** szül. **Koreny Zsuzsanna** tulajdonát képező **ratkó-lehotai 12. sztkben foglalt ingatlanokra** az árverést 502 frtban ezenel megállapított kikiáltási árbán elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1897. évi október hó 4-ik napján** délelőtti 10 órakor **Ratkó-Lehota** község hazában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881 LX t-cz 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333 sz. a kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881 LX t-cz 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. Kelt N-Rőzeén, 1897 évi június hó 10-én.

A nagyrdőzei kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság.

Szecska, kir. albiró.

Pályázati hirdetmény.

36. sz. — Lemondás folytán üresedésbe jött serkei körjegyzőség, melyhez Serke, Simonyi, Feled és Darnya községek tartoznak, választás útján való betöltésére ezenel pályázatot hirdetek.

A körjegyzőség javadalmazása a tekintetes alispáni hivatal 1886/95 sz. végzéséhez képest a következő: 673 frt fizetés, 120 frt lakbér, 54 frt 10 kr. irodaátalány, 100 frt úti atalány és 6 frt 23 kr. küldöznedij, melyből:

Serke község fizet	210 frt 66 krt.,
Simonyi község fizet	184 frt 33 krt.,
Darnya község fizet	83 frt 76 krt.,
Feled község fizet	231 frt 70 krt.,
az állami javadalmazás kitesz	243 frt 65 krt.

Összesen: 954 frt 10 kr.

Felhívom mindazokat, a kik ezen körjegyzői állásra pályázni óhajtanak, hogy az 1883. évi I. t-cz. 6. §-ában körülírt képzettségüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hivatalomhoz **1897. évi okt. hó 2-ik napjának** d. u. 5 órájáig okvetlen adják be; mert az el-késletten érkező kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

A választás Serke községben, — mint a kör szék-helyén, — a községi bíró házában **1897. évi október hó 4-én** d. e. 10 órakor tartatik meg.

Feled, 1897. évi augusztus hó 30-án.

Főszolgabíró helyett:

Porubszky, tb. főszolgabíró.

Legnagyobb választék vászon és paplanokban.

Divat- és rőföskereskedés!

LAKNER EMIL RIMASZOMBAT, Fötér.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy bel- és külföldi nagy bevásárlási utamból visszatérve, az

őszi ujdonságok.

u. m. valódi angol és francia legújabb női kelmék, selymek, izlandi flanellok, női posztó és kazsmirok, pique- és szines mosó-barchetekkel raktáramat dúsán felszereltem

Továbbá ajánlom az óriási nagy raktáromon levő **valódi szepességi és rumburgi vásznak, damaszt-terítők és törülközők, czérna-kanavász és gradlin-chasmiratlasz- és selyempaplanok, ágy- és asztaltakarók. Futó-szőnyegyek és csipke-függönyök. Valódi angol ruhakelmék, ingek, gallér- és kézelők, nyakkendők, zsebkendők és harisnyák. — Selyem és díszmű-árúkbán ujdonságok, visszamaradt áruk mélyen leszállított árbán.**

MENYASSZONYI KELENGYÉK!

A fent említett áruk, valamint a raktáramon levő átvett áruk üzletem tuhámozottsága miatt mélyen leszállított árbán árusítom ki.

Hosszabb idő óta fennálló pontos és lelkiismeretes kiszolgálás által jó hírnévnek örvendő üzletemben ezután is a legnagyobb gondot fordítok, hogy a n. é. vevőközönség pontos és lelkiismeretes kiszolgálás által teljes bizalommal — **szabott árak mellett** — a szükségletet nálam beszerezhessek.

Tisztelettel

LAKNER EMIL,
ezelőtt **Landau A. Fia.**

2—*

Kész női fehérneműek, bluzok, kötények.